

Édesanya...

Édesanyák napi imádsága

MENNYEI ATYÁNK,

minden ajándék és öröm osztogatója, aki nekem az édesanyai hivatást adtad, hálát adok neked és áldom szent Nevedet.

ÚR JÉZUS! Kérlek, növeld hitemet, erősítsd reményemet és tökéletesítsd szeretetemet, hogy jó keresztény édesanya lehessek.

SZENTLÉLEK ÚRISTEN, erősíts engem, hogy életem minden nehézsége közepette se szűnjek meg gyermekeink hitéért imádkozni.

Minden könyörgés előtt mondjuk:

SEGÍTS MINKET URUNK,

- hogy gyermekeinket életünk példájával vezessük Tefeléd.
- hogy amikor gyermekeinkkel foglalkozunk, jószágos higgadtság, tekintély és szeretet áradjon belőlünk.
- hogy figyelemmel kövessük gyermekeink jellembeli fejlődését és meg tudjuk óvni őket a rossz környezeti befolyásoktól.
- hogy keresztény életünk oly vonzó legyen gyermekeink számára, hogy azt kövessék és másokra is átsugározzák.
- hogy gyermekeink tiszteljék Szentatyánkat, ragaszkodjanak az Egyházhoz és együttműködjenek lekipásztoraikkal.
- hogy ha gyermekeink közül valamelyik meghívást kapna a papi vagy szerzetesi életre, azt hálásan elfogadjuk és támogassuk.

- hogy gyermekeink életük csalódásai, veszélyhelyzetei vagy testi megpróbáltatásai közepette is megtapasztalják gondoskodó szeretetedet.
- hogy ha az élet útvesztőiben egyik vagy másik gyermekünk megrendülne hitében és letérne a helyes útról, őt akkor is szeretetünkkel, türelmünkkel és imáinkkal segítsük, hogy visszataláljon Hozzád.
- hogy ha gyermekeink megbántanak, eltávolodnak tőlünk, vagy hálátlanok velünk szemben, mi akkor is teljes bizalommal terjesszük eléd kéréseinket.
- hogy férjeink megértsék, milyen fontos feladat gyermekeink jellemének és hitének erősítése, és szívből segítsék őket imáikkal is.
- hogy gyermekeink családjában a Te békéd és szereteted uralkodjon, és unokáink is erősödjenek hitükben.
- hogy amikor más édesanyákkal találkozunk, fel tudjuk ébreszteni bennük a Közösségünkhöz való tartozás vágyát.
- Különösen könyörgök ma ..... gyermekért.

Könyörögjünk!

SZÜZ MÁRIA, égi Édesanyánk, eszközöld ki számunkra is azt az örömet, amiben Szent Mónikának volt része, amikor láthatta fia életében a hit diadalát.

ÚR JÉZUS, kérünk add meg nekünk szülőknek és gyermekeinknek azt a nagy kegyelmet, hogy majd együtt örvezzünk a Te dicsőségedben az egész örökkévalóságon át. Ámen

Szent Mónika, az édesanyák védőszentje

Szent Ágoston visszaemlékezései alapján édesanyjának, Mónikának igen sok nehézséggel kellett megküzdenie ahhoz, hogy a keresztény anyák példaképe lehessen. Első sorban magával és iszákosságával. Fia ugyanis – valószínűleg anyja visszaemlékezése és jóváhagyása alapján – leírja, hogy Mónika apja házában gyakran szájához emelte a boroscancsót, s ez előbb szokássá, majd függősséggé vált. A fiatal lány odáig jutott, hogy már „élvezettel húzott le egy kisebb kancsónyit is. Mikor ezt az egyik öreg szolgáló meglátta, megdorgálta érte. A dorgáló szóra a leány fölényesen odavágott valamit, mire a szolgáló iszákos nőnek bélyegezte. Ettől Mónika magára eszmélt, s a szolgáló szava úgy maradt benne, mint valami nagy tövis, és kigyógyította hibájából.” – írja visszaemlékezéseiben Szent Ágoston.

Assereto Gioachino rajza

Mónikát a házasságkötése sem arra predesztinálta, hogy békés, boldog keresztény családban nevelje fel gyermekeit. Bár keresztény családban nőtt fel és komolyan ragaszkodott vallásához, imádságos életet élt, családja mégis a pogány Patriciushoz adta feleségül, aki egy csöppet sem lehetett könnyű természetű ember. Fia hirtelen haragú, lobbanékony családfőnek írja le, aki kegyetlenül kinevette még saját fiát is, amikor az a tanítótól büntetést kapott. Rendszeresen megcsalta a feleségét, ám Mónika ezt soha nem vette a szemére.

Ágoston azt is leírja, milyen volt Mónika mint feleség: „Ha a férje hűtlen volt hozzá, nyugodt maradt, soha nem volt közöttük emiatt veszekedés. Azt is tudta, ha a férje haragos, nem szállhat vele szembe sem szóval, sem tettel. Hanem amikor már lecsillapodott a mérge, ha jónak látta, számon kérte a haragjában elkövetett tettet. Sok asszony élt a környéken, akiknek a férje közel sem volt olyan indulatos, mint Patricius, az arcukon mégis gyakran lehetett durva ütések nyomát látni. S ha barátnőjüknek arról panaszkodtak, hogy ez a férjük bűne, akkor Mónika csak annyit mondott, hogy nem, ez a te nyelved bűne. Amikor más asszonyok, akik jól ismerték a férjét, és azon csodálkoztak, miként lehetséges, hogy Mónikát nem veri meg, vagy hogy egy napig sem volt közöttük harag, -- ha valóban jószándékúan kérdezték -- elmondta, hogyan bánik ő a férjével.”

Ám Mónika hosszútűrő szeretete végül is elnyerte jutalmát: a halálos ágyán mind férje, mind őt nem szívlelő anyósa megkeresztelkedett. Mónika alig volt negyven éves, amikor özvegységre jutott, s ekkortól életét Krisztus követésének szentelte: fia feljegyzései szerint nem volt olyan nap, hogy ne vett volna részt szentmisén, szobájában pedig hosszú órákon át imádkozott.

Három katekumen – Mónikának három gyermeke született, s mindháromat már születésük pillanatában Istennek ajánlotta fel. A kor szokásai szerint homlokukra megszentelt olajjal keresztet rajzolt, szájukba sótt tett, jelezve, hogy katekumennek, keresztségre készülő „hitújoncnak” avatja gyermekeit. Az őskeresztény időkben ugyanis a katekumeneket keresztények közé számították, de megkülönböztették őket a megkeresztelt hívőktől, a fidelesektől. Úgy tekintették őket, mint a már megfogant magzatot a már megszületett és növekedő keresztényekkel szemben. Külön imádkoztak, a szentmisének csak a tanító részén vehettek részt, ha meghaltak a keresztelezés előtt, áldozatot mutattak be értük.

Szent Ágoston, a Vallomások szerzője, feltehetőleg többi testvéréhez hasonlóan komoly keresztény nevelésben részesült, ám az első időben úgy tűnt, hogy apja szabados életvitele jobban tetszik neki, mint az imádság, és az íráskönyvtanulmányozása. „Mi volt legnagyobb élvezetem? Szerelmet adni, szerelmet kapni. De engem nem elégített ki a lélek vonzódása a lélekhez: a barátság ragyogó birodalma. Mámoros gőzök szálltak folyton testi vágyaim mocsarából és ifjú erőm forrásaiból, és úgy ködbe, homályba burkolták szívemet, hogy nem tudott különbséget tenni a szeretet csendes derűje és fajtalan kívánczóság sötétsége között.” – írja vallomásaiban. Mónikát nagyon megviselte fia életvitele, és folyamatosan imádkozott megteréséért. Ám ez kezdetben nem sok eredményre vezetett.

Ágoston ugyanis 371-ben, tizenhét éves korában Karthágóba utazott, ahol filozófiát kezdett tanulni, és ahol anyja nagy bánatára összeállt egy nővel, akitől gyermeke is született. Mónika mindent megtett, hogy meggátolja ezt a kapcsolatot, hiszen úgy tűnt, hogy fia egyre mélyebbre zuhan. Pedig a karthagói liason már előkészítette a tékozló fiú megtérését: „Egyetlen nőszeméllyel éltem – idézi vissza Szent Ágoston ezt az időszakot – és hű voltam hozzá. Vele együtt élve saját magamon tapasztaltam ki, mi különbség lehet a gyermekáldás céljából kötött házasság és a rendetlen szerelmi összeállítás között, amelyet, ha már megvan, nem lehet nem szeretni.”

Mónikának a legtöbb gondot és bánatot három gyermeke közül Ágoston okozta. Diákkorában kicsapongó életet élt és a manicheusok szektájához csatlakozott. Akkor a fájdalomában elmerült Mónika álmot látott: egy nagy útjelző oszlop előtt állt, és látta, hogy egy ragyogó ruhába öltözött ifjú közeledik feléje. Derűs mosollyal kérdezte tőle, miért sír. Mónika azt felelte, hogy siratja fiának elveszett lelkét. Az ifjú erre azzal biztatta, hogy ne keseregjen, mert a fia ugyanabban az irányban halad, mint ő. Akkor hirtelen megpillantotta Ágostont ugyanazon az ösvényen. Mónika elmesélte ezt az álmát a fiának, s az úgy értelmezte, hogy anyja meg akarja téríteni a katolikus hitre. Ennek pedig ellene mondott: „Ez nem történhet meg, mert az angyal nem azt mondta, hogy én leszek ott, ahol te vagy, hanem hogy te fogsz ugyanoda érkezni, ahova én!”

Ágoston úgy határozott, hogy elszakad édesanyjától és Rómába költözik, hogy ott tanítson, Mónika erőszakkal vele akart menni. Határozott szándéka volt, hogy vagy visszatartja az utazástól, vagy maga is vele megy. Ágostonnak azonban egyelőre elege volt a gondoskodásból, ki akart szabadulni az anyai szárnyak alól. Mónika egészen a karthagói kikötőig követte a fiát, s akkor Ágoston becsapta őt, nélküle vitorlázott el Róma felé. Mónika az egész éjszakát végigimádkozta Szent Ciprián (lásd szeptember 16-án) sírjánál, hogy Isten ne engedje elindulni a fiát, de a hajó Ágostonnal együtt kifutott a kikötőből. Reggel Mónika felfedezte, hogy egyedül maradt, és „eszét veszve a fájdalomtól, jajgatással és sóhajtozásokkal töltötte meg Isten fülét”. Isten az egész éjszaka ismételtetett kérést nem hallgatta meg, hogy a másikat, azt, amelyik sokkal fontosabb volt és Ágoston megtérésére vonatkozott, teljesítse.

Mindenesetre Mónika a karthagói kikötőben mérhetetlen magára hagyottságot érzett, mert mint az anyák általában, „sőt, a többi édesanyjánál sokkal jobban” magánál és magának akarta tartani a fiát. Mindabból azonban, amit átszenvedett, megtanulta, hogy Isten kezére bízsa a gyermekét, s végül egészen odaajándékozta Istennek.

Miután Ágoston megszökött előle és Rómába utazott, egyszer csak levelet kapott tőle Mónika, melyben arról értesítette, hogy megbetegedett. Azonnal útra kelt, hogy betegségében mellette lehessen. Meg volt róla győződve, hogy ezzel a lépésével Isten akaratát teljesíti. Ezért nem félt akkor sem, amikor a hajó, alighogy elhagyták a kikötőt, félelmetes viharba került. A legénység elbújt a hajó gyomrába, a kapitány pedig megkötöztette magát a fedélzeten, hogy a hullámok le ne sodorják, vagy a hánykódó hajóról bele ne csússzon a vízbe. A villámok cikázó, fehér fényében egyszer csak meglátott maga mellett egy fehér nőalakot. Mónika volt az, aki a hajón lévő összes utas és hajós között egyedül nem félt. Bátorítani akarta a kapitányt, az pedig ezt kiáltotta neki: „Ki vagy te?” Ő visszakiáltotta: „Egy anya vagyok, aki a fiához utazik, mert az sokkal nagyobb veszedelemben van, mint ez a vihar.” „Honnan van ehhez bátorságod?” -- kérdezte a kapitány. „Attól, aki ezt a vihart reánk bocsátotta -- hangzott a válasz --, s aki majd ismét elcsitítja a hullámokat, hogy megérkezhessünk Itáliába.” E szavakkal eltűnt a kapitány szeme elől, aki a vihar elültével nem akarta elhinni, hogy az utasok között lévő Mónika ugyanaz, mint akivel beszélt a viharban.

Rómából Ágoston Milánóba ment, és Szent Ambrus tanítványa lett. Mónika oda is követte őt, és egyszerre megérezte, hogy mennyire megragadta és át is formálta a fiát a szent püspök szava. Ezért úgy szerette Ambrust, mint „Isten angyalát”, és úgy csüngött az ajkán, mint szomszéd ember az élő vizek forrásán. Milánóban kapta meg a választ régi-régi kérésére: 387 nagyszombat éjszakáján Ágoston, annak fia, Deodatus és barátja, Alypius együtt vette fel a keresztséget. Mónika pedig boldogan ünnepelt, és hálát adott Istennek.

A keresztség után elhagyták Milánót, és egy időre valamennyien visszavonultak Cassiacumba, majd elhatározták, hogy hazatérnek Afrikába. Mónika azonban még útközben, mielőtt tengerre szállhattak volna, a kikötővárosban, Ostiában megbetegedett és meghalt 387 május 4-én. Kívánsága szerint ott, Ostiában temették el.

Ágoston egy imádsággal fejezi be édesanyja történetét: „Nyugodjék békében a férjével együtt, aki előtt és aki után nem volt más férje, akinek szolgált, s akiben megtermette a türelem gyümölcsét, mert őt is megnyerte, Uram, neked. Add, hogy mindnyájan, akik ezt olvassák, oltárodnál megemlékezzenek Mónikáról, a te szolgálódról, és vele együtt Patriciusról is, aki egykor az ő férje volt, s kinek testéből, nem tudom hogyan, engem is erre az életre vezéreltél. A jámbor lelkek emlékezzenek meg róluk, akik az én szüleim voltak ebben a mulandó világosságban, s akik most már belőled, az Atyából és a katolikus Anyából a testvéreim, és velem együtt a mennyei Jeruzsálem polgárai, ahová a te néped, a kivonulástól kezdve egész a megérkezésig oly forrón vágyakozik.”

Szent Ágoston *De Ordine* c. művének vége felé leír egy jelenetet: Néhány barátjával e munka kérdéseiről vitatkoztak, amikor belépett az édesanyja, Mónika asszony, és érdeklődött a könyv alakulása felől. Ágoston akkor utasította az írnokot, hogy Mónika megjelenését és érdeklődését is jegyezzék fel a könyvbe. Mónika kiáltva tiltakozott: „Micsoda? Soha nem hallottam arról, hogy olyan írásokban, amelyeket ti olvastok, asszonyok is szerephez jutottak volna!” Méltánytalannak érezte, hogy egy tudományos, filozófiai munkában előforduljon az ő neve. Ágoston azonban azzal nyugtatta meg, hogy a filozófia szó a bölcsesség szeretetét jelenti: „Figyelmen kívül hagytalak volna ebben a műben, ha nem szeretnéd a bölcsességet. Te pedig szereted, jobban, mint engem; azt pedig én tudom, hogy engem mennyire szeretsz. Annyira előrehaladtál a bölcsességben, hogy nem reszketsz még a halál előtt sem, ez pedig a filozófia csúcsát jelenti. Vajon nem nekem kellene-e a te tanítványoddá lennem?”